

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

3310-182/22
Београд
МАНТ

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 28154 датум 07.11.2022.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006 и 115/2021) и члана 37. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“, бр. 105/2021), у поступку контроле законитости и правилности рада Министарства унутрашњих послова, покренутом по притужби Синдиката полиције „Слога“ кога заступа потпредседник Драган Жебељан, након окончаног испитног поступка Заштитник грађана је сачинио

ИЗВЕШТАЈ О СЛУЧАЈУ СА ПРЕПОРУКАМА

Заштитнику грађана обратио се притужбом Синдикат полиције „Слога“ кога заступа потпредседник Драган Жебељан у којој је навео да МУП одбија да поступи по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године.

Оцењујући наводе из притужбе и приложену документацију, те чињеницу да је у конкретном случају реч о примени републичких закона, других прописа и општих аката и повреди принципа добре управе, Заштитник грађана је дана 09. 06. 2022. године, донео закључак о покретању испитног поступка 3310-182/22 дел. бр. 14839 којим је од Министарства унутрашњих послова затражио изјашњење да ли је МУП поступило по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, да уколико је одговор потврдан доставе доказе о тој чињеници, а уколико није да Заштитника грађана обавесте о разлозима непоступања по извршном решењу, потом, да ли је МУП поступило по правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године, да уколико је одговор потврдан доставе доказе о тој чињеници, а уколико није да Заштитника грађана обавесте о разлозима непоступања по правноснажној пресуди.

Министарство унутрашњих послова, Кабинет министра, доставило је Заштитнику грађана изјашњење 01 број 1956/22-7 од 03. 08. 2022. године којим је оспорило основаност притужбе и потврдило да није поступило по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, али се није изјаснило о непоступању по правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године. У изјашњењу је наведено да се МУП обратило Министарству државне управе и локалне самоуправе актом 01 бр. 1956/22-2 од 04. 03. 2022. године који се односи на Иницијативу за укидање решења Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године и др., али да су добили одговор да се надлежност Министарства државне управе и локалне самоуправе не односи на поступање Повереника у вршењу

његових овлашћења прописаних законом. У изјашњењу је, затим наведено да су Министарству државне управе и локалне самоуправе упутили додатну иницијативу.

Чланом 3. став 1. Устава Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006 и 115/2021) владавина права одређена је као неотуђива претпоставка Устава, која почива на неотуђивим људским правима. Чланом 36. Устава зајемчена је једнака заштита права пред судовима и другим државним органима, имаоцима јавних овлашћења и органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (став 1.), при чему је прописано да свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу (став 2.)

Чланом 145. став 3. Устава Републике Србије прописано је да су судске одлуке обавезне за све и не могу бити предмет вансудске контроле.

Чланом 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Сл. гласник РС", бр.120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021) прописано је да се овим законом уређују права на приступ информацијама од јавног значаја којима располажу органи јавне власти, ради остварења и заштите интереса јавности да зна и остварења слободног демократског поретка и отвореног друштва. Ставом 2. је прописано да ради остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја којима располажу органи јавне власти, овим законом установљава се **Повереник за информације од јавног значаја као самосталан државни орган, независан у вршењу своје надлежности**. Ставом 3. прописано је да у сврху омогућавања остварења интереса јавности да зна, сви органи јавне власти треба да јавно објављују и тиме јавности учине доступним све информације о свом раду које се у складу са одредбама овог закона сматрају информацијама од јавног значаја.

Чланом 28. став 1 истог закона прописано је да су решења Повереника обавезујућа, коначна и извршна.

Чланом 3. став 2. Закона о уређењу судова, ("Сл. гласник РС", бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011 – др. закон, 78/2011 - др. закон, 101/2011, 101/2013, 106/2015, 40/2015 - др. закон, 13/2016, 108/2016, 113/2017, 65/2018 –одлука УС, 87/2018 и 88/2018 – одлука УС) прописано је да су судске одлуке обавезне за све и не могу бити предмет вансудске контроле. Ставом 4. истог члана прописано је да је свако дужан да поштује извршну судску одлуку.

Чланом 340. став 1. Кривичног законика, ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019) прописано је да службено или одговорно лице које одбије да изврши правноснажну судску одлуку или је не изврши у законом или одлуком одређеном року, казниће се затвором од три месеца до три године или новчаном казном. Ставом 2. је прописано да уколико лице из става 1. овог члана изврши правноснажну судску одлуку, може се ослободити од казне.

Чланом 2. Закона о полицији ("Сл. гласник РС", бр. 6/2016, 24/2018 и 87/2018) прописано је да су унутрашњи послови законом утврђени послови државне управе, које обавља Министарство, а чијим обављањем се остварује и унапређује безбедност грађана и имовине, пружа подршка владавини права и обезбеђује остваривање Уставом и законом утврђених људских и мањинских права и слобода, као и други, са њима повезани послови из утврђеног делокруга и надлежности Министарства.

Синдикат полиције „Слога“ кога заступа потпредседник Драган Жебељан се обратио Заштитнику грађана притужбом у којој је навео да МУП одбија да поступи по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године.

Разматрајући напред наведено чињенично стање, а посебно наводе притужиоца да МУП одбија да поступи по обавезујућем, коначном и извршном решењу, а потом и по правноснажној пресуди, Заштитник грађана приликом оцене законитости и правилности рада Министарства унутрашњих послова узима у обзир наводе притужбе са прилозима и изјашњење у којем је контролисани орган потврдио наводе притужбе, али и остао при свом ставу да не поступа по обавезујућем, коначном и извршном решењу, док се о непоступању по правноснажној пресуди није изјаснио, наводивши том приликом правна средства која нису прописана позитивним законским прописима у циљу избегавања обавезе поступања. Став је Заштитника грађана да даље не треба образлагати наводе МУП, јер би се на тај начин додатно деградирао контролисани орган.

Заштитник грађана не прихвата ставове које је Министарство унутрашњих послова, навело у свом изјашњењу налазећи да нису правно утемељени и да су усмерени на избегавање извршења обавезе, као и на избегавање одговорности због непоступања.

Након спроведеног поступка контроле, Заштитник грађана констатује да Министарство унутрашњих послова, није поступило по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и по правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године, чиме је повредило право притужиоца, поступало неправилно и незаконито и таквим поступањем повредило права зајамчена Уставом и обавезе зајамчене Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закона о уређењу судова, Закона о полицији и игнорисала одредбе Кривичног законика РС. Оваквим поступањем шаље се недопустива порука да се Устав и позитивни законски прописи примењују селективно и да исти не важе за све под једнаким условима. Нарочито имајући у виду да повреда права долази од државног органа који чини део извршне гране власти и који треба да представља „светао“ пример поштовања Устава РС и позитивних законских прописа.

Потом, непоступање органа управе по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године, представља пример „лоше управе“, којим се грађанима отежава остваривање и заштита уставом и законом гарантованих права. Негативна је порука коју таквим ставом органи управе шаљу грађанима, са аспекта владавине права, правне сигурности и ефикасног остваривања и заштите права и интереса грађана.

Позитивни прописи и начела добре управе захтевају од органа који врше јавна овлашћења да поступају законито и ефикасно и да сваком омогуће једнаку правну заштиту.

Према ставу Заштитника грађана, МУП је непоступањем по Решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године поступило незаконито и некоректно јер непоступање у складу са

законским обавезама, судским одлукама и решењем о извршењу, обесмишљава улогу и циљ рада органа. Наиме, органи државне управе су дужни да сваком омогуће једнаку правну заштиту у остваривању права и да странкама омогуће да брзо и ефикасно остваре своја права и правне интересе, а не да им отежају остваривање права.

Потребно је да Министарство унутрашњих послова у будућем раду у прописаном року добровољно поступа по решењима о извршењу и правноснажним пресудама, јер поступање супротно наведеном неминовно води ка кршењу позитивних законских прописа и правној несигурности.

Имајући у виду да је утврдио пропусте у раду Министарства унутрашњих послова, сагласно члану 37. став 3. Закона о Заштитнику грађана, ради отклањања уочених недостатака, као и у циљу унапређења рада органа управе и спречавања сличних пропуста у будућности, Заштитник грађана упућује следеће **препоруке**:

- (1) Министарство унутрашњих послова ће без одлагања поступити по решењу о извршењу бр. 071-04-3869/2018-03 од 11. 09. 2019. године Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и испунити утврђену обавезу.
- (2) Министарство унутрашњих послова ће без одлагања поступити по правноснажној пресуди Управног суда 9 У 22706/18 од 02. 07. 2021. године и испунити утврђену обавезу.
- (3) Министарство унутрашњих послова ће у будућем раду без одлагања поступати по решењима о извршењу Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.
- (4) Министарство унутрашњих послова ће у будућем раду без одлагања поступати по правноснажним пресудама и избегавати сваки вид покушаја вансудске контроле судских одлука.

Министарство унутрашњих послова обавестиће Заштитника грађана, у року од 60 дана од дана пријема ове препоруке, о поступању по њој, уз достављање релевантне документације и других доказа на основу којих се са сигурношћу може утврдити да је по препорукама Заштитника грађана поступљено.

Уколико у задатом року Министарство унутрашњих послова не достави Заштитнику грађана обавештење о предузетим мерама везано за упућене препоруке, Заштитник грађана ће о томе обавестити непосредно надређени орган, Народну скупштину, Владу и јавност.

ЗАМЕНИК ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА
Слободан Томић

Доставити:

- Министарству унутрашњих послова, Кабинету министра
- копију прутужиоцу.